

รายงานผลนวัตกรรมการศึกษา

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ

โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับ SABYD MODEL

เรื่อง 'สับหอมถิ่นอีสาน สืบสานภูมิปัญญาอุบล'
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6"

นางสาวปิยะพร วัตรวิไล

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนชุมชนโพนเมืองวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับ SABYD MODEL เรื่อง ‘สบู่อ้อม ถิ่นอีสาน สืบสานภูมิปัญญาอุบล’ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6” ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรายงานผลการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนของนักเรียนโรงเรียนชุมชนโพนเมืองวิทยา ในรายวิชาการงานอาชีพ เพื่อตอบสนองนโยบายการขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาของโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีให้มีทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน บรรลุวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 ที่มุ่งหวังให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการให้อิสระในการจัดทำหลักสูตรพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่บนหลักการพื้นที่จัดการตนเอง

ขอขอบคุณคณะทำงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ที่ให้ความร่วมมือในการทำงาน ข้อเสนอแนะที่เป็น ประโยชน์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

นางสาวปิยะพร ฉัตรวิไล

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้	1
ผู้จัดทำนวัตกรรม	1
ระยะเวลาดำเนินการ	1
ที่มาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	2
กลุ่มเป้าหมาย	2
เครื่องมือที่ใช้	2
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	3
แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม	3
กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	4
ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย	6
บทเรียนที่ได้รับ	6
เงื่อนไขความสำเร็จ	7
ภาพกิจกรรม	9
แผนจัดการเรียนรู้	11

แบบรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมตามหลักสูตรศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
โรงเรียนชุมชนโพนเมืองวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

1. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาทักษะการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับ SABYD MODEL เรื่อง ‘สบู่ออมถิ่นอีสาน สืบสานภูมิปัญญาอุบล’ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6”

2. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นางสาวปิยะพร ฉัตรวิไล ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนชุมชนโพนเมืองวิทยา ตำบลโพนเมือง อำเภอเหล่าเสือโก้ก

3. ระยะเวลาดำเนินการ

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568

4. ที่มาและความสำคัญ

การจัดการเรียนรู้ในรายวิชาการงานอาชีพ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) มีเป้าหมายสำคัญเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะในการดำรงชีวิตและการทำงาน ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และการประยุกต์ใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ พัฒนาให้สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม จากการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่านักเรียนยังขาดโอกาสในการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงและบริบทของท้องถิ่น กิจกรรมการเรียนรู้บางส่วนยังจำกัดอยู่ในห้องเรียนและเน้นเนื้อหาทางทฤษฎีเป็นหลัก ส่งผลให้นักเรียนขาดแรงจูงใจและความตระหนักในคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นของตนเอง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงภายใต้บริบทของชุมชนและสภาพแวดล้อมใกล้ตัว โดยเฉพาะการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าสู่การเรียนอย่างสร้างสรรค์เพื่อปลูกฝังความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน และเสริมสร้างทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21

นวัตกรรม “สบู่ออมถิ่นอีสาน สืบสานภูมิปัญญาอุบล” จึงได้ถูกพัฒนาขึ้นภายใต้แนวคิดดังกล่าว โดยเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำสบู่จากวัตถุดิบธรรมชาติในท้องถิ่นของจังหวัดอุบลราชธานี เช่น ดอกลำดวน ขมิ้น มะขามเปียก หรือสมุนไพรพื้นบ้านอื่นๆ ซึ่งล้วนเป็นสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด ออกแบบ และสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์สบู่ของตนเองที่สะท้อนอัตลักษณ์ของจังหวัดอุบลราชธานีผ่านกลิ่น สี และบรรจุภัณฑ์ กระบวนการเรียนรู้เช่นนี้ไม่เพียงแต่ส่งเสริมทักษะด้านการทำงานและความคิดสร้างสรรค์เท่านั้น แต่ยังปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การทำงานเป็นทีม และจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองที่ดีที่ภาคภูมิใจในถิ่นฐานบ้านเกิดอีกด้วย

แนวทางดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความกล้าคิด กล้าทำ และกล้าสื่อสาร รวมถึงได้ฝึกกระบวนการทำงานอย่างมีระบบ ฝึกความรับผิดชอบ การทำงานเป็นกลุ่ม และยังสามารถเชื่อมโยงไปสู่ความเข้าใจด้านอาชีพและการบริโภคอย่างรู้คุณค่าอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะในศตวรรษที่ 21

5. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

1. เพื่อให้ให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำสบู่สมุนไพรจากวัตถุดิบท้องถิ่น (K)
2. เพื่อให้ให้นักเรียนมีทักษะในการปฏิบัติจริง และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (P)
3. เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ (A)
4. เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์สบู่ให้มีเอกลักษณ์ท้องถิ่น (C)

6. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน

1. กลุ่มเป้าหมายเชิงปริมาณ

1.1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ครบทุกขั้นตอนตามกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับ SABYD Model

1.2. นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม

1.3. นักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 สามารถผลิตชิ้นงานสบู่สมุนไพรได้สำเร็จตามเกณฑ์คุณภาพที่กำหนด และมีองค์ประกอบสะท้อนอัตลักษณ์ท้องถิ่น

2. กลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ

1. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสบู่สมุนไพรจากวัตถุดิบในท้องถิ่น และสามารถอธิบายขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องเป็นลำดับขั้น

2. นักเรียนมีทักษะการทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบ มีวินัย และสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาในสถานการณ์จริงได้

3. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัด อุบลราชธานี มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

7. เครื่องมือที่ใช้

1. แบบทดสอบก่อนเรียน
2. ใบงาน
3. แบบประเมินการตอบคำถาม
5. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
6. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
7. แบบทดสอบหลังเรียน

8. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

การพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ เรื่อง “สบู่หอมถิ่นอีสาน สืบสานภูมิปัญญาอุบล” ดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับรูปแบบ SABYD Model เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ดังนี้

1. ชั้นวิเคราะห์บริบทและความต้องการ (Analysis)

ศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา รวมถึงศักยภาพของทรัพยากรในท้องถิ่น เช่น สมุนไพรพื้นบ้านของจังหวัด อุบลราชธานี ที่สามารถนำมาใช้เป็นวัตถุดิบในการทำสบู่ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนานวัตกรรมให้สอดคล้องกับผู้เรียนและชุมชน

2. ชั้นออกแบบนวัตกรรม (Design)

ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการเรียนรู้ สื่อ/อุปกรณ์ และวิธีการวัดประเมินผล ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางฯ และเน้นการลงมือปฏิบัติจริง (Learning by Doing) พร้อมกำหนดกิจกรรมตามลำดับขั้นของ SABYD Model

3. ชั้นพัฒนาเครื่องมือและสื่อ (Development)

จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ใบความรู้ ใบงาน แบบประเมิน และเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำสบู่ เช่น เบสสบู่ กลีเซอริน น้ำมันหอมระเหย สมุนไพรท้องถิ่น พร้อมทดสอบขั้นตอนการผลิตเบื้องต้นเพื่อความปลอดภัยและความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน

4. ชั้นดำเนินการจัดกิจกรรม (Implementation)

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามกระบวนการ ดังนี้

- ตั้งคำถามกระตุ้นความคิด
- สำรวจและค้นคว้าข้อมูลสมุนไพร
- ออกแบบผลิตภัณฑ์
- ลงมือปฏิบัติทำสบู่
- สะท้อนผลและนำเสนอผลงาน

โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และที่ปรึกษา (Coach)

5. ชั้นประเมินผลและปรับปรุง (Evaluation & Improvement)

ประเมินผลทั้งด้านความรู้ (K) ทักษะ (P) และเจตคติ (A) รวมถึงความคิดสร้างสรรค์ (C) จากชิ้นงานและพฤติกรรมการเรียนรู้ นำผลที่ได้มาปรับปรุงกิจกรรมให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

9. แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

1. แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

เป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง การอภิปราย และการแก้ปัญหา ส่งเสริมกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) เหมาะสมกับกิจกรรมการทำสบู่ที่ต้องอาศัยการทดลอง ปรับสูตร และแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

2. ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning) ของ David Kolb เน้นวงจรการเรียนรู้ 4 ขั้น ได้แก่

ประสบการณ์จริง (Concrete Experience)

การสะท้อนคิด (Reflective Observation)

การสรุปเป็นแนวคิด (Abstract Conceptualization)

การทดลองปฏิบัติ (Active Experimentation)

กระบวนการทำสบู่อุดคล้องกับทฤษฎีนี้ เนื่องจากนักเรียนได้ลงมือทำจริง สะท้อนผล และปรับปรุงสูตรหรือวิธีการผลิต

3. ทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

แนวคิดนี้เชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์ของตนเอง ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม การทำสบู่อิงเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้จากการทดลองและค้นพบด้วยตนเอง

4. แนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom Integration)

เป็นการเชื่อมโยงความรู้ในห้องเรียนกับบริบทชุมชน โดยนำสมุนไพรพื้นบ้านมาใช้ในการผลิตสบู่อิง ส่งเสริมความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรในชุมชน

5. แนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)

การทำสบู่อิงช่วยพัฒนาทักษะสำคัญ ได้แก่

การคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา (Critical Thinking & Problem Solving)

ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity)

การสื่อสาร (Communication)

การทำงานร่วมกัน (Collaboration)

10. กระบวนการนันทนาการไปใช้

1. การตั้งคำถามและการกำหนดปัญหา

วัตถุประสงค์ เริ่มต้นด้วยการตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการทำสบู่อิงสมุนไพรและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นความสนใจและความอยากรู้อยากเห็นของนักเรียน

กิจกรรม - ตั้งคำถามกระตุ้นให้นักเรียนคิด เช่น "สบู่สมุนไพรทำจากอะไร" หรือ "สมุนไพรใน

ท้องถิ่นของเรามีประโยชน์อะไรบ้างในการทำสบู่อิง"

- นักเรียนร่วมกันอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามเหล่านี้

ผลที่คาดหวัง นักเรียนเริ่มเกิดความสนใจและมีความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการทำสบู่อิงสมุนไพร

2. การสำรวจและค้นคว้าข้อมูล

วัตถุประสงค์ ให้นักเรียนค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสมุนไพรในท้องถิ่นและกระบวนการทำสบู่อิง

กิจกรรม - ให้นักเรียนทำงานกลุ่มเพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับสมุนไพรในท้องถิ่นที่สามารถ

นำมาผลิตสบู่ได้ เช่น ขมิ้นชัน ไพล หรือดอกมะลิ

- นักเรียนค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือ หรือการสัมภาษณ์

ผู้รู้ในชุมชน

ผลที่คาดหวัง นักเรียนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและสามารถเลือกสมุนไพรที่เหมาะสมสำหรับ

การทำสบู่

3. การวางแผนและการออกแบบผลิตภัณฑ์

วัตถุประสงค์ ให้นักเรียนออกแบบกระบวนการทำสบู่ และคิดสร้างสรรค์รูปแบบและกลิ่นของสบู่

กิจกรรม - นักเรียนร่วมกันออกแบบ กลิ่น สี และบรรจุภัณฑ์

- ใช้สมุนไพรที่ได้จากการค้นคว้าในการคิดค้นส่วนผสมของสบู่

ผลที่คาดหวัง นักเรียนสามารถออกแบบสบู่ที่มีเอกลักษณ์และสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. การลงมือทำ

วัตถุประสงค์ ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติจริงในการทำสบู่ตามทีออกแบบไว้

กิจกรรม - นักเรียนทำสบู่สมุนไพรตามขั้นตอนที่ออกแบบไว้ เช่น การเตรียมสมุนไพร

การผสมวัตถุดิบ การขึ้นรูปสบู่

- ครูและนักเรียนทำงานร่วมกันในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการทำสบู่ เช่น

การปรับอัตราส่วนวัตถุดิบ

ผลที่คาดหวัง นักเรียนสามารถผลิตสบู่สมุนไพรได้ด้วยตนเองและเรียนรู้กระบวนการผลิต

ที่แท้จริง

5. การประเมินผลและการสะท้อนผล

วัตถุประสงค์ ให้นักเรียนได้ทบทวนการเรียนรู้และประเมินผลการทำงานของตนเอง

กิจกรรม - นักเรียนประเมินสบู่ที่ทำเสร็จแล้ว เช่น ความหอม ความนุ่ม หรือรูปลักษณ์

- ให้นักเรียนสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการทำงานและสิ่งที่เรียนรู้

จากกิจกรรม

ผลที่คาดหวัง นักเรียนสามารถประเมินผลการทำงานและได้รับข้อเสนอแนะในการ

ปรับปรุงการทำสบู่ในอนาคต

6. การนำเสนอผลงาน

วัตถุประสงค์ ให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนอผลงานและเรียนรู้การสื่อสาร

กิจกรรม - นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานสบู่ที่ทำให้กับเพื่อนๆ และครู

- พูดถึงวิธีการผลิต การใช้สมุนไพรในท้องถิ่น และอธิบายถึงคุณสมบัติของสบู่

ผลที่คาดหวัง นักเรียนได้ฝึกทักษะการนำเสนอและเสริมสร้างความมั่นใจในการสื่อสาร

7. การประเมินผลและการติดตามผล

วัตถุประสงค์ เพื่อให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่องและสามารถติดตามพัฒนาการของ

นักเรียนได้

กิจกรรม - ประเมินการทำงานในแต่ละขั้นตอน

- สร้างข้อเสนอแนะและแผนการพัฒนาการทำสบู่ในอนาคต

ผลที่คาดหวัง นักเรียนจะได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานและเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานในครั้งถัดไป

11. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย

จากการดำเนินนวัตกรรมการเรียนรู้ เรื่อง “สบู่หอมถิ่นอีสาน สืบสานภูมิปัญญาอุบล” ในรายวิชาการงานอาชีพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 15 คน พบว่า ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างชัดเจนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยผลที่เกิดขึ้นสามารถพิจารณาได้ในหลายมิติ

ด้านความรู้ (Knowledge) นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการผลิตสบู่สมุนไพร ตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ การเตรียมส่วนผสม การควบคุมอุณหภูมิ การขึ้นรูป ไปจนถึงการออกแบบบรรจุภัณฑ์ นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการทำงานได้อย่างเป็นลำดับ และเข้าใจเหตุผลของแต่ละกระบวนการ เช่น สัดส่วนของส่วนผสมที่มีผลต่อความแข็งตัวของสบู่ หรือคุณสมบัติของสมุนไพรแต่ละชนิดที่นำมาใช้ ผลการประเมินหลังเรียนสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเมื่อเทียบกับก่อนเรียน

ด้านทักษะกระบวนการ (Process Skills) นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ฝึกการวางแผน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และการตัดสินใจร่วมกันในสถานการณ์จริง เช่น การปรับอัตราส่วนผสมเมื่อเนื้อสบู่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง นอกจากนี้ยังได้พัฒนาทักษะการสื่อสารผ่านการนำเสนอผลงานและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในกลุ่ม ส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการแสดงออกมากยิ่งขึ้น

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude) นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ เห็นคุณค่าของการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง และเกิดความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง โดยเฉพาะเมื่อได้ผลิตสบู่จากสมุนไพรในท้องถิ่นของจังหวัด อุบลราชธานี นักเรียนเกิดความตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาชุมชน และเห็นแนวทางในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือต่อยอดเป็นแนวคิดในการสร้างรายได้ในอนาคต

นอกจากนี้ นวัตกรรมดังกล่าวยังส่งผลต่อบรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียนให้มีความกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมมากขึ้น ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ มีวินัยในการทำงาน และสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างมีเหตุผล กล่าวโดยสรุป ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านสติปัญญา ทักษะชีวิต และคุณลักษณะเชิงบวก อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการเติบโตอย่างมีคุณภาพในอนาคต

12. บทเรียนที่ได้รับ

จากการดำเนินนวัตกรรมการเรียนรู้ เรื่อง “สบู่หอมถิ่นอีสาน สืบสานภูมิปัญญาอุบล” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทำให้ผู้สอนได้เรียนรู้ว่าการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการลงมือปฏิบัติจริง และเชื่อมโยงกับบริบทของชุมชน สามารถสร้างแรงจูงใจและความกระตือรือร้นในการเรียนได้อย่างชัดเจน

นักเรียนมีความสนใจมากขึ้นเมื่อเนื้อหาที่มีความใกล้ตัว โดยเฉพาะการนำเสนอในพรในท้องถิ่นของจังหวัด อุบลราชธานี มาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่น

นอกจากนี้ ผู้สอนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนอย่างรอบคอบ ทั้งด้านเวลา วัสดุอุปกรณ์ และการดูแลความปลอดภัยในระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมจริง การจัดกิจกรรมแบบกลุ่มช่วยส่งเสริมทักษะการทำงานร่วมกัน แต่จำเป็นต้องมีการกำกับดูแลและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง บทเรียนสำคัญอีกประการหนึ่งคือ บทบาทของครูควรเปลี่ยนจากผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก คอยกระตุ้นคำถาม ชี้แนะแนวทาง และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

โดยสรุป การจัดการเรียนรู้ผ่านนวัตกรรมครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในบริบทที่มีความหมาย จะส่งผลต่อการพัฒนาอย่างรอบด้าน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ที่ยั่งยืนในอนาคต

13. เงื่อนไขความสำเร็จ

1. เงื่อนไขความสำเร็จที่เกิดกับนักเรียน

ความสำเร็จที่เกิดกับนักเรียนเกิดจากการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในทุกขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้ ทั้งการคิดวิเคราะห์ การวางแผน และการลงมือปฏิบัติจริง นักเรียนมีความรับผิดชอบหน้าที่ของตนเอง ทำงานร่วมกับเพื่อนได้อย่างสร้างสรรค์ และเปิดใจเรียนรู้จากข้อผิดพลาด นอกจากนี้ ความใกล้ตัวของเนื้อหาที่เชื่อมโยงกับชุมชนพรในท้องถิ่นในจังหวัด อุบลราชธานี ช่วยกระตุ้นแรงจูงใจภายใน ทำให้ นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงานและเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะชีวิตพัฒนาไปพร้อมกัน

2. เงื่อนไขความสำเร็จที่เกิดกับครูผู้สอน

ความสำเร็จของครูผู้สอนเกิดจากการวางแผนอย่างเป็นระบบ เตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน ครูปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) และที่ปรึกษา (Coach) คอยกระตุ้นการคิดและให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด อีกทั้งมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่องและนำผลมาปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ทำให้การดำเนินนวัตกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. เงื่อนไขความสำเร็จที่เกิดกับผู้อำนวยความสะดวกโรงเรียน

ความสำเร็จในระดับผู้บริหารเกิดจากการสนับสนุนเชิงนโยบายและการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม ผู้อำนวยความสะดวกโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเปิดโอกาสให้เผยแพร่ผลงานในเวทีต่าง ๆ ภายในและภายนอกสถานศึกษา การให้กำลังใจและติดตามผลอย่างต่อเนื่องช่วยสร้างขวัญกำลังใจแก่ครูและนักเรียน ส่งผลให้นวัตกรรมสามารถดำเนินไปได้อย่างราบรื่นและยั่งยืน

4. เงื่อนไขความสำเร็จที่เกิดกับโรงเรียน

โรงเรียนประสบความสำเร็จจากการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกและการพัฒนานวัตกรรม บรรยากาศการเรียนรู้มีความกระตือรือร้นและเน้นการลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ภาพลักษณ์ของโรงเรียนมีความโดดเด่นด้านการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับชุมชน นอกจากนี้ ผลงานของนักเรียนยังสามารถนำไปจัดแสดงในกิจกรรมวิชาการหรือเผยแพร่สู่สาธารณะ ช่วยยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยรวม

5. เงื่อนไขความสำเร็จที่เกิดกับผู้ปกครอง

ผู้ปกครองมีส่วนสำคัญในการสนับสนุนและเสริมแรงทางบวกแก่บุตรหลาน ทั้งในด้านกำลังใจการให้คำแนะนำ และการติดตามพัฒนาการของนักเรียน เมื่อผู้ปกครองเห็นความเปลี่ยนแปลงเชิงบวก เช่น ความรับผิดชอบ ความมั่นใจ และความภาคภูมิใจในผลงาน จะเกิดความเชื่อมั่นต่อการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน ความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียนจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้นวัตกรรมประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การประกอบอาชีพ

4 ชั่วโมง

รายวิชา การงานอาชีพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

เรื่อง การผลิตสบู่สมุนไพร

เวลา 1 ชั่วโมง

ภาคเรียนที่ 2

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ครูผู้สอน นางสาวปิยะพร ฉัตรวิไล

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ง 2.1 เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ตัวชี้วัดระหว่างทาง

ง 2.1 ป.6/1 สำรวจตนเองเพื่อวางแผนในการเลือกอาชีพ

ตัวชี้วัดปลายทาง

ง 2.1 ป.6/2 ระบุความรู้ความสามารถ และคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพที่สนใจ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายขั้นตอนการผลิตสบู่สมุนไพรและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ได้ถูกต้องตามลำดับ (K)
- ระบุความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพผลิตสบู่สมุนไพรได้อย่างเหมาะสม (K)
- ผลิตสบู่สมุนไพรตามขั้นตอนที่กำหนดได้ถูกต้อง ปลอดภัย และเสร็จภายในเวลาที่กำหนด (P)
- สำรวจตนเองและบันทึกผลการวิเคราะห์ความสนใจ ความถนัด และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับอาชีพผลิตสบู่สมุนไพรได้ (P)
- แสดงพฤติกรรมความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ อดทน ตรงต่อเวลา และมีวินัยระหว่างการทำงาน (A)
- แสดงทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพสุจริตผ่านการสะท้อนความคิดเห็นหลังปฏิบัติกิจกรรม (A)

3. สาระสำคัญ

การทำสบู่สมุนไพรเป็นกิจกรรมที่เชื่อมโยงความรู้ด้านการผลิต การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า และแนวคิดการประกอบอาชีพอย่างสุจริต ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตั้งแต่การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การผลิต การควบคุมคุณภาพ และการประเมินผลงาน พร้อมทั้งวิเคราะห์ว่าการผลิตสบู่สมุนไพรต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมด้านใดบ้าง กิจกรรมนี้ช่วยให้ผู้เรียนเห็นแนวทางการประกอบอาชีพในอนาคต เข้าใจ ความสำคัญของความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดทน ความมีวินัย และการตรงต่อเวลา ซึ่งเป็นพื้นฐาน สำคัญของการทำงานในทุกสาขาอาชีพ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

4. คุณลักษณะผู้เรียน

☐ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์	☐ อยู่อย่างพอเพียง	☒ ซื่อสัตย์สุจริต	☒ มุ่งมั่นในการทำงาน
☒ มีวินัย	☐ รักความเป็นไทย	☒ ใฝ่เรียนรู้	☒ มีจิตสาธารณะ

5. สมรรถนะสำคัญ

1. ความสามารถในการสื่อสาร
 - มีความรู้ความเข้าใจและสามารถสื่อสารกับครูและเพื่อนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
2. ความสามารถในการคิด
 - คิดวิเคราะห์คิดสังเคราะห์คิดสร้างสรรค์สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
 - ใช้ทักษะกระบวนการตัดสินใจแก้ปัญหา
 - คิดตัดสินใจโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
 - นำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
 - ปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
 - เลือกใช้เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลเพื่อพัฒนาตนเองด้านการเรียนรู้

6. สาระการเรียนรู้

6.1 ด้านความรู้ (Knowledge : K)

ประโยชน์ของสมุนไพร

6.2 ด้านทักษะ/กระบวนการ (Process : P)

1. ทักษะการจำแนกประเภท
2. ทักษะการจัดกลุ่ม
3. ทักษะการเชื่อมโยง
4. ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา
5. ทักษะการประเมิน

6.3 ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Attitude : A)

การทำงานต่าง ๆ ร่วมกับผู้อื่นจำเป็นต้องมีมารยาทในการทำงานเพื่อให้งานที่ทำสำเร็จตามเป้าหมาย และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

7. จุดเน้นสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

7.1 ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 คือการเรียนรู้ 3R X 8C

- Reading (อ่านออก)
- (W) Riting (เขียนได้)
- (A) Rithematics (คิดเลขเป็น)
- ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ไขปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving)
- ทักษะด้านการสร้างสรรค์ และนวัตกรรม (Creativity and Innovation)

- ทักษะด้านความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์ (Cross-cultural Understanding)
 - ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership)
 - ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ (Communication, Information, and Media Literacy)
 - ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy)
 - ทักษะอาชีพ และทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning)
 - ทักษะการเปลี่ยนแปลง (Change)
- 7.2 ทักษะด้านชีวิตและอาชีพ ของคนในศตวรรษที่ 21**
- ความยืดหยุ่นและการปรับตัว
 - การริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นตัวของตัวเอง
 - ทักษะสังคมและสังคมข้ามวัฒนธรรม
 - การเป็นผู้สร้างหรือผู้ผลิต (Productivity) และความรับผิดชอบเชื่อถือได้ (Accountability)
 - ภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)
- 7.3 คุณลักษณะของคนในศตวรรษที่ 21**
- คุณลักษณะด้านการทำงาน ได้แก่ การปรับตัว ความเป็นผู้นำ
 - คุณลักษณะด้านการเรียนรู้ ได้แก่ การชี้นำตนเอง การตรวจสอบการเรียนรู้ของตนเอง
 - คุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ ความเคารพผู้อื่น ความซื่อสัตย์ ความสำนึกพลเมือง

8. การบูรณาการ

- โครงการสถานศึกษาพอเพียง
- โครงการโรงเรียนคุณธรรม
- อาเซียนศึกษา
- คุณธรรม ค่านิยม 12 ประการ
- อนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม
- อื่น ๆ (ระบุ).....

9. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ทำอะไร: ครุณาตัวอย่างสบู่มุมไพรและข้อมูลเกี่ยวกับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สบู่มุมไพรมาเสนอ

อย่างไร: ใช้คำถามกระตุ้นให้ผู้เรียนอภิปรายว่าอาชีพผลิตสบู่มุมไพรต้องมีความรู้และ

คุณลักษณะใดจึงจะประสบความสำเร็จ

เพื่ออะไร: เพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมการผลิตกับแนวคิดเรื่องการประกอบอาชีพตามมาตรฐาน ง 2.1

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการเรียนรู้

ทำอะไรร: ครูอธิบายและสาธิตขั้นตอนการทำสบู่มุนไพรร จากนั้นให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มลงมือปฏิบัติ
 อย่งไร: ผู้เรียนวางแผนการทำงาน แบ่งหน้าที่ รับผิดชอบภารกิจของตน และผลิตสบู่มตามขั้นตอน
 ที่กำหนด โดยใช้เทคโนโลยีสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมตามความเหมาะสม

เพื่ออะไร: เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพและฝึกการทำงานอย่างมีระบบ

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปทเรียน

ทำอะไรร: ผู้เรียนร่วมกันสะท้อนผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์ปัญหา และระบุคุณธรรมที่ใช้ในการ
 ทำงาน

อย่งไร: ใช้วิธีอภิปรายกลุ่มและบันทึกผลลงในใบงานวิเคราะห์อาชีพ

เพื่ออะไร: เพื่อให้ผู้เรียนระบุความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมที่สัมพันธ์กับอาชีพได้ชัดเจน

ขั้นที่ 4 ขั้นฝึกฝน

ทำอะไรร: ผู้เรียนจัดทำแบบสำรวจตนเองเกี่ยวกับความสนใจและความถนัดในการประกอบอาชีพ

อย่งไร: วิเคราะห์ข้อมูลของตนเองและเขียนแผนพัฒนาตนเองเบื้องต้น

เพื่ออะไร: เพื่อพัฒนาความสามารถในการวางแผนเลือกอาชีพอย่างมีเหตุผล

ขั้นที่ 5 ขั้นนำไปใช้

ทำอะไรร: ผู้เรียนเสนอแนวความคิดต่อยอดผลิตภัณฑ์สบู่มุนไพรรสู่การสร้างรายได้

อย่งไร: จัดทำแนวความคิดตั้งราคาหรือช่องทางการจำหน่ายอย่างง่ายและนำเสนอหน้าชั้นเรียน

เพื่ออะไร: เพื่อประยุกต์ความรู้สู่สถานการณ์จริงและเสริมสร้างทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

10. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งเรียนรู้

1. ตัวอย่างสบู่มุนไพรรจริงเพื่อใช้เป็นต้นแบบศึกษา
2. วัสดุอุปกรณ์การผลิตเพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง
3. แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพด้านสบู่มุนไพรร
4. หนังสือเรียน รายวิชากรงานอาชีพ ชั้นป.6 สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ (อจท.)

11. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์การเรียนรู้	วิธีการวัดและประเมินผล	เครื่องมือการวัด	เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน
1. ความถูกต้องในการอธิบายขั้นตอนการผลิตและการระบุคุณลักษณะที่สัมพันธ์กับอาชีพ (K)	การตอบคำถามของนักเรียนในชั้นเรียน	แบบประเมินการตอบคำถาม	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ 2
2. ความสามารถในการผลิตสบู่มุนไพร์ การวางแผนการทำงาน และการสำรวจตนเอง (P)	การสังเกตการปฏิบัติงานและประเมินผลงาน	แบบประเมินทักษะปฏิบัติและแบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ 2
3. ความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย ตรงต่อเวลา และทัศนคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (A)	การสังเกตพฤติกรรมและการสะท้อนความคิดเห็น	แบบประเมินพฤติกรรมรายบุคคล	ผ่านเกณฑ์ระดับคุณภาพ 2

ความเห็นของหัวหน้าสถานศึกษา/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ได้ทำการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ มีความคิดเห็นดังนี้

1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้
 - ครบถ้วนและถูกต้อง
 - ยังไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกต้อง ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป
2. ความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้กับหลักสูตรสถานศึกษา
 - สอดคล้อง
 - ยังไม่สอดคล้อง ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป
3. รูปแบบของการจัดการเรียนรู้
 - เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
 - ยังไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป
4. สื่อการเรียนรู้
 - เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้
 - ยังไม่เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป
5. การประเมินผลการเรียนรู้
 - ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้
 - ยังไม่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้ ควรปรับปรุงพัฒนาต่อไป
6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ

()

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

แบบประเมินการตอบคำถาม

ที่	ชื่อ-สกุล	ตอบคำถามได้ถูกต้อง			เสนอตนเองในการตอบคำถาม			ช่วยผู้อื่นในการตอบคำถาม			ผลการประเมิน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

เกณฑ์การประเมิน มี 3 ระดับ คือ
 3 หมายถึง ดี
 2 หมายถึง พอใช้
 1 หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
8-9	ดีมาก
6-7	ดี
4-5	พอใช้
3	ปรับปรุง

ลงชื่อ.....
 (.....)
 ผู้ประเมิน

เกณฑ์ประเมินการตอบคำถาม

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
		3	2	1
1	ตอบคำถามได้ถูกต้อง	ถูกต้อง สมบูรณ์ ตรงประเด็น	ถูกต้อง 80%-50% ยังไม่ตรงประเด็นทั้งหมด	ถูกต้อง ต่ำ50% ยังไม่ตรงประเด็นทั้งหมด
2	เสนอตนเองในการตอบคำถาม	ยกมือเสนอตนเองในการตอบคำถามเป็นประจำ	ยกมือเสนอตนเองในการตอบคำถามบ้าง	ไม่เสนอตนเองในการตอบคำถาม
3	ช่วยผู้อื่นในการตอบคำถาม	ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นได้ดี ให้คำแนะนำและเป็นที่พักพิงของเพื่อนๆได้	ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นบ้าง ในบางเวลา	ทำงานเพียงลำพังผู้เดียว

แบบประเมินผลการทำงาน/ชิ้นงาน

คำชี้แจง : ให้ ผู้สอน สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9 – 12	ดี
5 – 8	พอใช้
1 – 4	ปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ-สกุล	รายการประเมิน												รวม	
		การปฏิบัติตาม กระบวนการ/ แก้ปัญหา			ผลงานมีข้อมูล ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ตาม จุดประสงค์			ผลงานมีความ เรียบร้อย สะอาด			การส่งงานตรง เวลา				
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	ให้	1	คะแนน

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมินการทำใบงาน/ชิ้นงาน/สมุดรายบุคคล

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. การปฏิบัติตาม กระบวนการ/แก้ปัญหา	นักเรียนลงมือปฏิบัติทำใบงาน/ชิ้นงาน/สมุดตาม กระบวนการได้อย่าง ถูกต้อง	นักเรียนลงมือปฏิบัติทำใบงาน/ชิ้นงาน/สมุดตาม กระบวนการได้บางส่วน	นักเรียนลงมือปฏิบัติทำใบงาน/ชิ้นงาน/สมุดตาม กระบวนการไม่ได้
2. ผลงานมีข้อมูลถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ตาม จุดประสงค์	นักเรียนตอบคำถามได้ อย่างถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ ตามจุดประสงค์	นักเรียนตอบคำถามได้อย่าง ถูกต้องครบถ้วน สมบูรณ์ ตามจุดประสงค์ในบางส่วน	นักเรียนตอบคำถามได้ไม่ ถูกต้องและไม่ครบถ้วน สมบูรณ์ ตามจุดประสงค์
3. ผลงานมีความ เรียบร้อย สะอาด	นักเรียนทำงานได้อย่าง เรียบร้อย สะอาด ไม่มีการ แก่ไขงานเลอะ	นักเรียนทำงานไม่ค่อย เรียบร้อย ไม่ค่อยสะอาด มี การแก้ไขงานจนเลอะ	นักเรียนทำงานได้ไม่ เรียบร้อย ไม่สะอาด มีการ แก้ไขงานเลอะ
4. การส่งงานตรงเวลา	นักเรียนส่งงานตรงเวลา ตามที่ครูกำหนด	นักเรียนส่งงานไม่ตรงเวลา ตามที่ ครูกำหนด มีความ ล่าช้ากว่าเวลาปกติ แต่ไม่ เกิน 2 ชั่วโมงหลังจากเวลาที่ ครูกำหนด	นักเรียนส่งงานไม่ตรงเวลา ตามที่ครูกำหนด มีความ ล่าช้ากว่าเวลาปกติ เป็น เวลามากกว่า 2 ชั่วโมง หลังจากเวลาที่ครูกำหนด

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. วัตถุประสงค์หลักที่ใช้เป็นฐานในการทำสบู่อ่อนแบบ

หลอมและเท (Melt & Pour) คือข้อใด

- ก. แป้งมันสำปะหลัง
- ข. เบสสบูกลีเซอริน
- ค. น้ำมันพืช
- ง. ซี้ผึ้ง

2. สมุนไพรในท้องถิ่นของจังหวัด อุบลราชธานี ที่นิยมใช้ทำสบู่เพื่อช่วยบำรุงผิว คือข้อใด

- ก. ขมิ้น
- ข. พริก
- ค. กระเทียม
- ง. หอมแดง

3. ขั้นตอนแรกของการทำสบู่แบบหลอมและเท คือข้อใด

- ก. เทใส่พิมพ์ทันที
- ข. หั่นเบสสบู่เป็นชิ้นเล็ก ๆ
- ค. ใส่ น้ำหอมก่อน
- ง. แกะสบู่ออกจากพิมพ์

4. เหตุผลที่ต้องหั่นเบสสบู่ให้เป็นชิ้นเล็ก ๆ ก่อนหลอม คือข้อใด

- ก. เพื่อให้สีสวยขึ้น
- ข. เพื่อให้ละลายได้เร็วและทั่วถึง
- ค. เพื่อให้สบู่แข็งตัวเร็ว
- ง. เพื่อให้มีกลิ่นหอมมากขึ้น

5. หากใส่น้ำหอมในขณะที่สบู่ร้อนเกินไป อาจเกิดผลอย่างไร

- ก. สบู่แข็งตัวเร็วขึ้น
- ข. กลิ่นระเหยเร็ว ทำให้กลิ่นไม่ชัด
- ค. สีสบู่เข้มขึ้น
- ง. สบู่ใสขึ้น

6. การทำงานกลุ่มที่ดีควรมีลักษณะอย่างไร

- ก. คนเก่งทำงานคนเดียว
- ข. แบ่งหน้าที่ชัดเจนและช่วยเหลือกัน
- ค. แข่งขันกันภายในกลุ่ม
- ง. รอคำสั่งจากครูอย่างเดียว

7. ข้อใดเป็นประโยชน์ของการใช้สมุนไพรในท้องถิ่นทำสบู่

- ก. ทำให้ต้นทุนสูงขึ้น
- ข. เพิ่มสารเคมีในสบู่
- ค. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ง. ทำให้สบู่ละลายช้า

8. การสวมถุงมือระหว่างทำสบู่มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร

- ก. เพื่อความสวยงาม
- ข. เพื่อป้องกันความร้อนและสิ่งสกปรก
- ค. เพื่อให้สบู่แข็งเร็วขึ้น
- ง. เพื่อให้จับอุปกรณ์ง่ายขึ้น

9. หากเนื้อสบู่มีฟองอากาศจำนวนมาก ควรแก้ไขอย่างไร

- ก. เติมน้ำเพิ่ม
- ข. คนแรงขึ้น
- ค. ฉีดแอลกอฮอล์เล็กน้อยบนผิวหน้า
- ง. เททิ้งทั้งหมด

10. ข้อใดสะท้อนความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์สบู่

- ก. ทำตามตัวอย่างทุกอย่าง
- ข. ใช้พิมพ์ธรรมดาไม่ตกแต่ง
- ค. ออกแบบรูปทรง สี และบรรจุภัณฑ์ให้มี

เอกลักษณ์

- ง. ใช้สีเดียวกันทุกก้อน

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

1. ข. เบสสบู่กลีเซอริน
2. ก. ขมิ้น
3. ข. หันเบสบู่เป็นชั้นเล็ก ๆ
4. ข. เพื่อให้ละลายได้เร็วและทั่วถึง
5. ข. กลิ่นระเหยเร็ว ทำให้กลิ่นไม่ชัด
6. ข. แบ่งหน้าที่ชัดเจนและช่วยเหลือกัน
7. ค. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
8. ข. เพื่อป้องกันความร้อนและสิ่งสกปรก
9. ค. สะท้อนผลและปรับปรุงจากข้อผิดพลาดเดิม
10. ค. ออกแบบรูปทรง สี และบรรจุภัณฑ์ให้มีเอกลักษณ์

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

1. ข. ถ่านชาโคล
2. ข. หันเบส → หลอม → เติมน้ำ/กลิ่น → เทใส่พิมพ์
3. ค. สบู่ร้อนหรือแตกง่าย
4. ข. เพื่อป้องกันการเสียรูปทรง
5. ข. ขณะหลอมและคนส่วนผสม
6. ค. ความสวยงาม ความเหมาะสม และการปกป้องสินค้า
7. ข. ใส่สมุนไพรท้องถิ่นและออกแบบลวดลายที่สื่อถึงท้องถิ่น
8. ค. วางแผนร่วมกันและช่วยแก้ปัญหาเมื่อเกิดข้อผิดพลาด
9. ค. สะท้อนผลและปรับปรุงจากข้อผิดพลาดเดิม
10. ค. ได้พัฒนาความรู้ ทักษะ และความภาคภูมิใจในผลงาน

ใบงาน เรื่อง การทำสบู่สมุนไพร
รายวิชา การงานอาชีพ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 การประกอบอาชีพ

ชื่อ-สกุล ชั้น เลขที่

คำชี้แจง: ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้สมบูรณ์

1. สบู่สมุนไพรคืออะไร และมีประโยชน์อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. จงระบุวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำสบู่สมุนไพรอย่างน้อย 5 รายการ

.....

.....

.....

.....

.....

3. เรียงลำดับขั้นตอนการทำสบู่สมุนไพรให้ถูกต้อง (ใส่หมายเลข 1-5)

- (.....) เทใส่แม่พิมพ์
- (.....) เตรียมวัสดุอุปกรณ์
- (.....) คนส่วนผสมให้เข้ากัน
- (.....) หลอมเบสสบู่
- (.....) พักไว้ให้แข็งตัว

โรงเรียนชุมชนโพนเมืองวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1